

Van wie is het goud van de NBB?

De meeste privé-aandeelhouders hebben de strijd opgegeven, maar VFB-lid Jaak Van der Gucht niet. Voor de Brusselse Rechtbank van Koophandel probeert hij de Nationale Bank van België, NBB, te dwingen tot iets elementairs, nl. een boekhouding die een duidelijk, correct en getrouw beeld geeft van de financiële toestand van de bank. Niet meer, niet minder. In *The Economist* (7 feb 2015) worden activisten zoals Jaak, 'capitalism's unlikely heroes' genoemd, maar hier worden ze door technocraten, politici en media als zonderlingen weggezet. Pover land.

Er is veel mis met de boekhouding van de NBB, zoals twee revisoren dat in 2012 aantoonde in een moedig en ophefmakend verslag. Enkele recente monetaire ontwikkelingen maken het probleem acuter dan ooit. Vanaf maart dit jaar tot eind september 2016 (en misschien langer) koopt de NBB voor zowat 30 miljard Belgische staatsobligaties op. Dit in het kader van de ECB-aankopen ter waarde van 1.140 miljard. Men wil daarmee de inflatie aanwakkeren.

Maar wat gebeurt er als eind 2016 de regering valt en er gedurende twee jaar geen regering kan worden gevormd? Zeg niet dat dit een totaal onwaarschijnlijk scenario is, want dan is er iets mis met uw geheugen. Dan stijgt de rente en dalen de koersen van de aangekochte obligaties. En omdat het de tweede keer is dat we geen regering kunnen vormen, kan de stijging tot een eind voorbij de 5,89% van eind 2011 oplopen. Er ontstaan dan minwaarden en verliezen op de aangekochte obligaties. Wie draagt deze verliezen? De aandeelhouders van de NBB allicht, ook de 50% privé-aandeelhouders. In Nederland is al berekend dat een rentestijging naar 4% zo'n 1,7 miljard per jaar kan kosten, maar daar gaat

de rekening naar de enige aandeelhouder, de Nederlandse Staat.

Verliezen komen in principe ten laste van het eigen vermogen van een vennootschap. Dat is het abc van boekhouding. Maar hoe groot is dat eigen vermogen van de NBB en behoren het goud en de latente of gerealiseerde meerwaarden op het goud ook tot het eigen vermogen? De Belgische Staat confisqueerde in het verleden eigen vermogen van de NBB (wat de goudvoorraad en de overdracht van de opbrengsten van de goudverkoop ontegensprekelijk zijn), maar laat de particuliere aandeelhouders wel volop delen in de toenemende risico's.

Over de precieze omvang van dat eigen vermogen en over nog enkele andere boekhoudkundige ongerijmdheden gaat de rechtszaak die nu loopt voor de Brusselse Kamer van Koophandel. Het gaat om een sterk onderbouwde zaak en de NBB werd in de uitgewisselde conclusies al op tegenstrijdigheden betrappt. Zo behoort de goudreserve kennelijk wel degelijk tot het eigen vermogen van de NBB, zij het dat de meerwaarden als schuld (aan de Staat) worden geboekt.

De inzet van deze zaak is zeer groot. Het aandeel van de NBB is al jaren sterk ondergewaardeerd. Bedrijfsrevisor Pauwels kwam na een grondige studie tot de conclusie dat het eigen vermogen per aandeel op basis van de jaarrekening 2011, zo'n 32.458 euro bedroeg en na eliminatie van preferente rechten van de Belgische staat (die echter niet zichtbaar zijn op de jaarrekening), nog 9.924 euro.

Het is bepaald "bepaald onthutsend, ontvucherend en confronterend, zo schreef Pauwels, te moeten vaststellen hoe de Belgische Staat – als 50% aandeelhouder van de NBB – zich op een ongelooflijk willekeurige wijze, met

volstrekte miskennis van de proportionaliteitsrechten van de overige 50% particuliere aandeelhouders (de oprichters van de NBB), het leeuwenandeel van de eigen vermogenswaarde voor zichzelf opeist."

Gouverneur Luc Coene kan zijn mandaat in maart mooi beëindigen met een rechtzetting van deze schreeuwende anomalieën, die weinig minder zijn dan een aantasting van het eigendomsrecht in de betekenis die de Franse revolutie daaraan gaf.

Wie Jaak Van der Gucht wil steunen kan dat via www.activismenbb.be. Hij neemt het op tegen machtige tegenstanders die, zoals de ECB deed, er niet voor terugschrikken om aange tekende brieven niet eens af te halen.

Déclaration des Droits de l'Homme et du Citoyen (1789) - Article 17: La propriété étant un droit inviolable et sacré, nul ne peut en être privé, si ce n'est lorsque la nécessité publique, légalement constatée, l'exige évidemment, et sous la condition d'une juste et préalable indemnité.

verslag is somber: onbetaalbare vergrijzing, te grote overheidstekorten en -schulden, hoge loonkosten in een rigide arbeidsmarkt.

De vergrijzing zal België tegen 2040 extra zo'n 6% BBP kosten, of volgens Europese en ook nog altijd optimistische ramingen nog meer (6,4%). De NBB waarschuwt al jaren voor deze molensteen aan ons aller hals. Veel

aandacht gaat verder terecht naar de loonkosten en de arbeidsmarkt. Dat mondt al snel uit in een pleidooi voor een 'tax shift'. Met een verhoging van de indirecte belastingen en van de belastingen op vermogens moet een substantiële daling van de arbeidskosten worden gefinancierd. Twee keer in het verslag wordt gewezen op de mogelijkheden van een

'harmonisering' of een 'uniformering' van de belastingen op inkomsten uit vermogen. Het bestaande belastingstelsel op roerende inkomsten veroorzaakt 'ontwrichtingen'. Men heeft het dan over het vrijgesteld spaarboekje en over de in 2013 ingevoerde heffing van 2% op stortingen in levensverzekeringen. Elders in het verslag heet het dat kapitaal in Bel-